

Actualisatie verkennend natuuronderzoek Kolksluis

Verkennd onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor
de natuur

Definitief

Gemeente Schagen

Grontmij Nederland B.V.
Alkmaar, 23 februari 2015

Verantwoording

Titel : Actualisatie verkennend natuuronderzoek Kolksluis

Subtitel : Verkennend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor de natuur

Projectnummer : 310981

Referentienummer : GM-0148936

Revisie : D1

Datum : 23 februari 2015

Auteur(s) : D. van der Veen

E-mail adres : david.vanderveen@grontmij.nl

Gecontroleerd door : C.J. Jaspers

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : R. Krom

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Robijnstraat 11
1812 RB Alkmaar
Postbus 214
1800 AE Alkmaar
T +31 88 811 66 00
F +31 72 850 26 57
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Kader van het onderzoek	4
1.2	Aanleiding en doel.....	4
1.3	Plangebied en voorgenomen ontwikkeling	5
2	Flora- en faunawet	7
2.1	Toetsingskader.....	7
2.2	Methode.....	8
2.3	Flora	8
2.4	Grondgebonden zoogdieren	9
2.5	Vleermuizen	9
2.6	Vogels.....	10
2.7	Vissen	11
2.8	Amfibieën.....	11
2.9	Overige soorten.....	12
3	Natuurbeleidskaders	13
3.1	Ecologische Hoofdstructuur.....	13
3.2	Weidevogelleefgebied	14
4	Natuurbeschermingswet	16
4.1	Natura 2000-gebieden.....	16
5	Conclusies	18
5.1	Natuurbeleidskaders	18
5.2	Natuurbeschermingswet.....	18
5.3	Flora- en faunawet	18

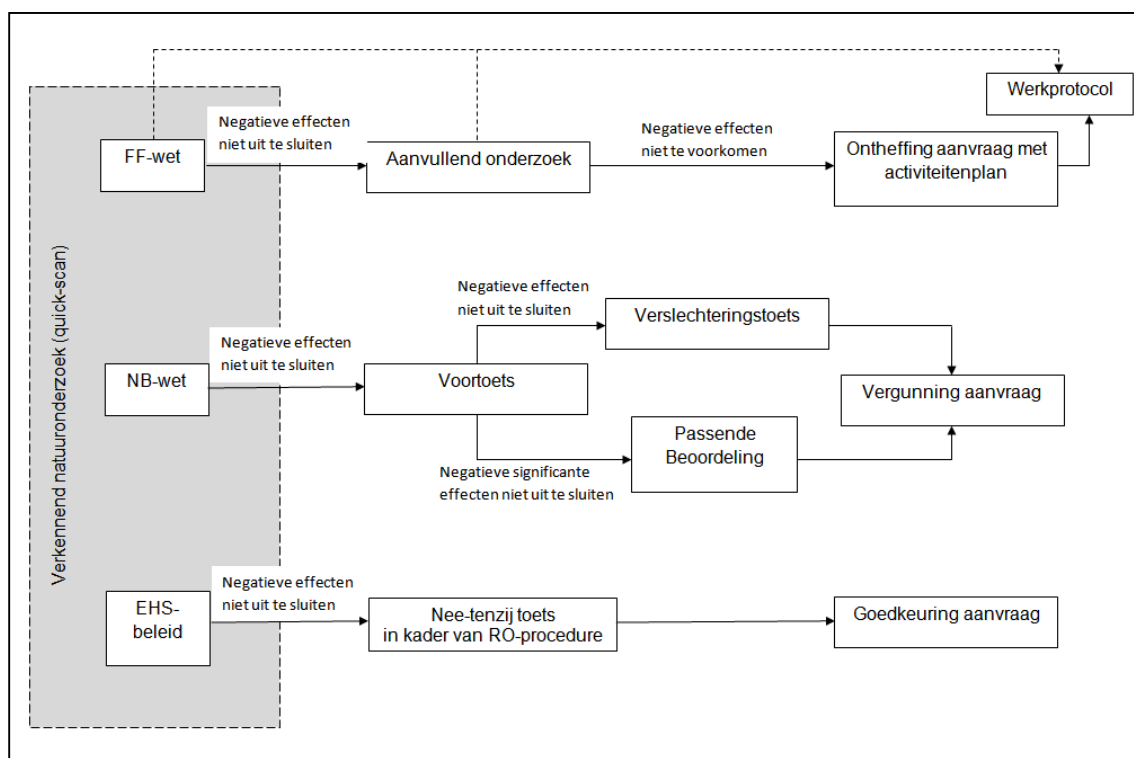
1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Flora- en faunawet: individuele soorten;
- Provinciaal beleid: Ecologische Hoofdstructuur;
- Natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten.

Het verkennend onderzoek is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures betreffende de Flora- en faunawet en de EHS. In figuur 1.1 is aangegeven welke procedures mogelijk moeten worden doorlopen. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

Figuur 1.1 Procedureschema wet- en regelgeving natuurbescherming

1.2 Aanleiding en doel

Gemeente Schagen wil het bedrijventerrein Kolksluis uitbreiden met circa 2,5 hectare netto bedrijventerrein (fig.1.3a). Daarnaast is een droge waterberging voorzien ten zuidoosten van het plangebied.

1.3 Plangebied en voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied bevindt zich ten zuiden van het bestaande bedrijventerrein Kolksluis in 't Zand. Het terrein wordt begrensd door Korte Bosweg, Koning Willem II weg en Prins Clausweg. In figuur 1.3b is de ligging van het plangebied weergegeven en in figuur 2 zijn foto's van het plangebied opgenomen. Het plangebied bestaat voor tweederde deel uit maïsveld en het andere deel is ingezaaid met boerenkool. Aan de noordkant bevindt zich daarnaast nog een strook volkstuintjes waar ook geiten zijn gestald. Daarnaast bevindt zich hier een klein gemaal. De slo-ten zijn sterk begroeid met kroosvaren. Op circa 300 meter afstand bevindt zich een eendenkooi welke in beheer is van Landschap Noord-Holland. Deze eendenkooi heeft een afpaling van 753 meter, vanuit het midden der kooi. Deze afpaling is noodzakelijk voor de 'rust' van de eenden. Het plangebied bevindt zich ten dele binnen deze afpaling.

Figuur 1.3a Ligging plangebied t.o.v. 't Zand (globaal rode cirkel)

Figuur 1.3b Indruk toekomstige inrichting plangebied 'uitbreiding bedrijventerrein Kolksluis' te 't Zand

Figuur 1.3c Indruk plangebied 'uitbreiding bedrijventerrein Kolksluis' te 't Zand

2 Flora- en faunawet

2.1 Toetsingskader

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten planten en dieren in ons land. De beschermde soorten zijn op grond van het Vrijstellingenbesluit onderverdeeld in verschillende beschermingscategorieën, de zogeheten 'tabel 1-soorten', 'tabel 2-soorten' en 'tabel 3-soorten'. Vogels zijn niet in deze categorieën ingedeeld.

De toetsing in het kader van de Flora- en faunawet vindt plaats aan de hand van de volgende in het kader van ruimtelijke ontwikkeling relevante verbodsbepalingen:

- Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De zwaarte van toetsing is afgestemd op de gunstige staat van instandhouding van soorten. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt in de volgende groepen met een eigen toetsingsregime:

Algemene soorten (tabel 1-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft in dit kader geen ontheffing aangevraagd te worden, hiervoor geldt wel de zorgplicht.

Overige soorten (tabel 2-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, indien wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ (voorheen EL&I, LNV) goedgekeurde gedragscode. Indien dit niet het geval is, dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de soort).

Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB (tabel 3-soorten)

Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets, hetgeen inhoudt dat:

- er sprake dient te zijn van een bij de wet genoemd belang;
- er geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Vogels zijn niet ingedeeld in bovengenoemde categorieën. Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het is daarom bijvoorbeeld verboden nestelende en/of broedende vogels te verstoren, eieren te rapen of nesten en andere vaste rust- en verblijfplaatsen te vernietigen. Uitgangspunt hierbij is dat nesten van vogels alleen beschermd zijn, indien deze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen.

Voor een aantal vogelsoorten (genoemd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het ministerie van EZ), die jaarlijks van het zelfde nest gebruik maken of geen eigen nest kunnen bouwen, geldt een uitzondering. Nesten van deze soorten worden beschouwd als

vaste rust- en verblijfplaats in de zin van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, mits niet permanent verlaten.

Om te voorkomen dat nestelende en/of broedende vogels verstoord worden, dienen verstoringen de werkzaamheden altijd zo veel mogelijk buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd en dient gecontroleerd te worden of mogelijk jaarrond beschermde nesten worden aangetast door de werkzaamheden. Het beschermingsregime voor vogels komt overeen met dat van tabel 3-soorten. Ontheffing kan slechts worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast kan alleen ontheffing worden verkregen indien er sprake is van een in de wet genoemd belang. Dit betreft voor vogels alleen belangen die te maken hebben met openbare veiligheid, luchtvaartveiligheid, onderzoek en volksgezondheid (geen ruimtelijke ontwikkelingen).

2.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied en in de directe naastgelegen omgeving van het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheidsbeoordeling. Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten. Daarbij is gebruik gemaakt van het bronnenonderzoek uit het verkennend natuuronderzoek uit 2012¹. De geraadpleegde bronnen zijn: zoogdiervereniging.nl, sovon.nl, raven.nl, telmee.nl, provincie-Noord-Holland.nl, knnv.nl, vlinderstichting.nl, drloket.nl, ecologische atlanten en IVN.

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het eerder veldbezoek (30 augustus 2011) en het bronnenonderzoek de beschermde soorten (groepen) in beeld, die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek aan het plangebied en beoogde watercompensatie locatie heeft plaatsgevonden op 01 december 2014 door een ecooloog van Grontmij.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er is vervolgens gekeken of soorten (groepen) beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soorten(groepen) een ontheffing in kader van Flora- en faunawet aangevraagd moet worden en of er een nader onderzoek nodig is.

2.3 Flora

Bronnenonderzoek

Uit het bronnenonderzoek komen geen beschermde Flora- en faunawet tabel 2/3 plantensoorten naar voren. Uit het bronnenonderzoek komt wel naar voren dat er geen waarnemingen zijn van beschermde plantensoorten binnen het plangebied. In de directe omgeving zijn t.o.v. 2011 wel tabel 1 soorten (grote kaardebol en zwanenbloem) aangetroffen.

Verkennend veldbezoek

Tijdens het veldbezoek in augustus 2011 en december 2014 zijn geen tabel 2/3 beschermde flora soorten aangetroffen in het plangebied. Hierbij dient wel opgemerkt te worden, dat de veldbezoeken buiten het groeiseizoen is uitgevoerd en de percelen van de beoogde inrichting kaal zijn en bermen grotendeels gemaaid aangetroffen zijn. Er is tevens geen geschikt biotoop voor de tabel 2/3 beschermde flora aangetroffen langs het plangebied, omdat de slootkanten in het plangebied een steil talud hebben (c.a. 1:1) en naar verwachting intensief gemaaid worden, gezien de huidige agrarische functionaliteit van de graslanden. Beschermde tabel 1/2/3 soorten waarvan in augustus nog restanten of zaadsetting zichtbaar zijn (zoals van grote kaardenbol of rietorchis zijn) zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek.

¹ Grontmij, 2012, Quickscan Uitbreiding bedrijventerrein Kolksluis

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Gezien de voedselrijkdom en de grasland en akker percelen (op basis van het veldbezoek) intensief in gebruik zijn, wordt geen geschikt biotoop voor beschermde soorten in het plangebied verwacht. Nader onderzoek of ontheffing of werken met een gedragscode is daarom niet aan de orde.

2.4 Grondgebonden zoogdieren*Bronnenonderzoek*

Uit het bronnenonderzoek komen geen grondgebonden zoogdieren (zoals waterspitsmuis of noordse woelmuis) van de Flora- en faunawet in het plangebied bekend. Uit deze bronnen blijkt wel dat algemene zoogdiersoorten zoals veldmuis, aardmuis, huisspitsmuis, dwergmuis, mol en haas konijn, vos en bunzing aangetroffen zijn in en in de omgeving van het plangebied.

Verkenkend veldbezoek

Tijdens het verkennend veldbezoek is het plangebied beoordeeld op habitatgeschiktheid voor grondgebonden zoogdieren. Daaruit blijkt dat het plangebied geen bomen, struweel, rietlanden en knotwilgen heeft, die een optimale vaste verblijfplaats kan bieden voor grondgebonden zoogdieren van tabel 2/3. De slootkanten in het plangebied hebben een steil talud (c.a. 1:1) en worden waarschijnlijk intensief gemaaid, gezien de huidige agrarische functionaliteit van de graslanden. De sloot ten noorden van het plangebied herbergt een rietkraag, maar deze rietkraag is dermate smal en geïsoleerd gelegen dat er geen sprake is van potentieel (suboptimaal) geschikt habitat voor soorten als de Flora- en faunawet, tabel 3 beschermde noordse woelmuis.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Omdat er geen vaste verblijfplaatsen of rustplaatsen van tabel 2/3 grondgebonden zoogdieren in het plangebied of in de direct omgeving zijn aangetroffen, kan aantasting van verblijfplaatsen uitgesloten worden. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet. Nader onderzoek of ontheffing is daarom niet nodig. Voor de aanwezige algemene soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet, zoals mol, egel, vos, konijn en bunzing geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt wel de zorgplicht (artikel 1, Flora- en faunawet). Door één kant op te werken, hebben deze soorten de mogelijkheid tot een uitweg.

2.5 Vleermuizen*Bronnenonderzoek*

Uit het bronnenonderzoek zijn recente waarnemingen (foeragerend en overvliegend) bekend van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis (Ff-wet, tabel 3) in de omgeving van het plangebied. In de randen van plangebied zijn alleen recente waarnemingen van foeragerende gewone dwergvleermuizen bekend. Op basis van luchtfoto's is geconcludeerd dat potentieel belangrijke geschikte vliegroutes en foerageergebied niet aanwezig zijn in het plangebied door ontbreken van geschikte beschutte lijnverbindingen, bosjes en geschikte bomenlanen. Het dichtstbijzijnde potentieel geschikte foerageergebied betreft de eendenkooi ten noordoosten van het plangebied. Ter hoogte van het plangebied zijn m.u.v. een sloot met rietkragen geen geschikte lijnverbindingen naar de eendenkooi. De sloot met rietkragen vormt lokaal wel een geschikte lijnverbinding tussen verblijfplaatsen en foerageergebied (zie ook onderstaande paragraaf veldbezoek).

Verkenkend veldbezoek

De habitatcheck is op basis van de checklist van het Vleermuisprotocol² uitgevoerd. Tijdens het verkennend veldbezoek is vastgesteld dat er geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn door ontbreken van gebouwen en bomen in het plangebied. Het dichtstbijzijnde potentiële verblijfplaats betreft een (bedrijfs)woning ten noorden van het plangebied. De boom lanen vormen geen geschikte vliegroute of foerageergebied doordat de bomen nog te jong zijn

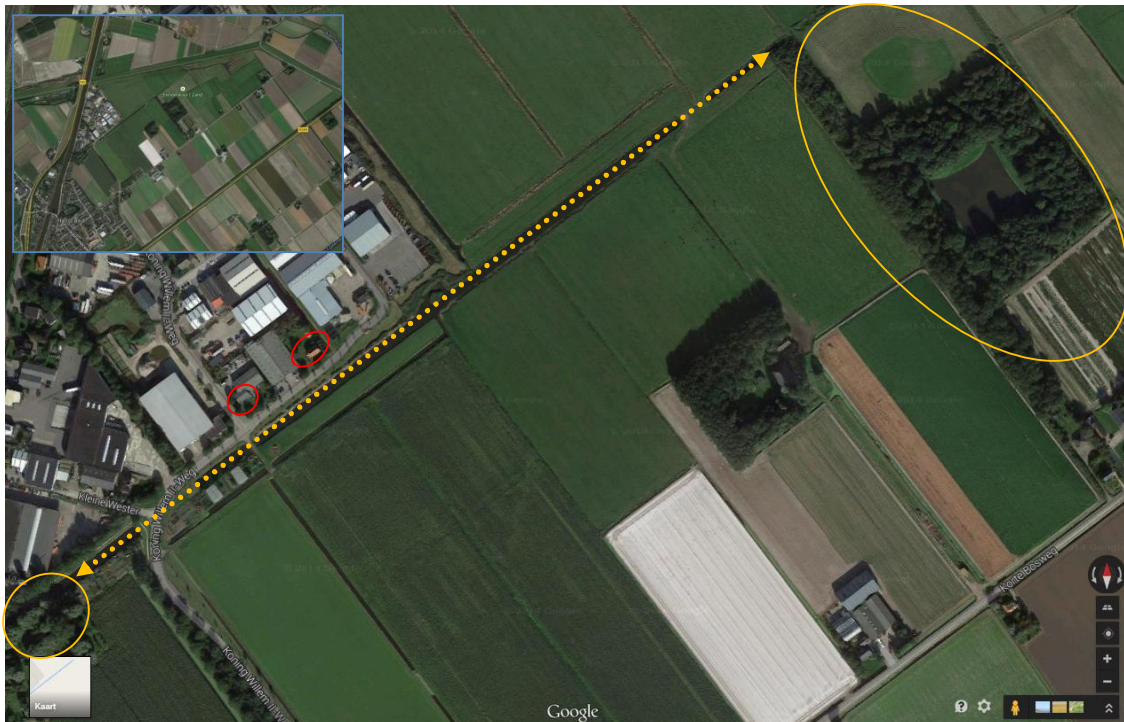
² Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en. Gegevensautoriteit Natuur 2013. Vleermuis-protocol 2013, maart 2013

en er nauwelijks ondergroei en geen struiken aanwezig zijn. De sloten om de weilanden (met name de noordelijk gelegen sloot met rietkragen) binnen het plangebied kunnen als vliegroute (fig. 2.5, oranje pijl) gebruikt worden door vleermuizen tussen de woning en de eendenkooi.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Omdat geen potentiële verblijfplaatsen in het plangebied aanwezig zijn, zijn in dit kader geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet. Nader onderzoek of ontheffing is daarom niet nodig.

Om effecten op vliegroutes te voorkomen, dient rekening te worden gehouden met overvliegende en foeragerende vleermuizen. Dit betekent dat in de periode maart tot en met oktober tussen zonsondergang en zonsopkomst, geen directe permanente verlichting en geen directe werklaterreinverlichting (m.u.v. voertuigen) mag uitstralen op de noordelijke gelegen watergang met rietkragen. Tenzij gebruik gemaakt wordt van eco-dynamische verlichting³. Dit betreft verlichting met vleermuisvriendelijke armaturen met amber gekleurd led licht. In elk geval géén uitstraling van blauw of ultraviolet licht. Desgewenst kan Grontmij hiervoor een lichtplan opstellen.

Figuur 2.5, Potentieel geschikte lokale vliegroute (oranje pijl) en potentieel foerageergebied (oranje vlak) en potentieel geschikte verblijfplaatsen (rode cirkels)

2.6 Vogels

Bronnenonderzoek

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied waarnemingen gedaan zijn van een aantal vogels als ekster, koolmees, buizerd, huismus, sperwer, havik, etc. Desbetreffende waarnemingen van vogels behorend bij jaarrond beschermde nesten zoals bovengenoemde roofvogels, zijn vooral afkomstig van de eendenkooi. Er zijn verder waarnemingen bekend van weidevogels uit de wijde omgeving, maar op wat enkele individuen na geen waarnemingen in het plangebied (zie ook par. 3.2 m.b.t. weidevogels).

³ <http://www.grontmij.nl/Productinnovaties/Documents/Ecodynamische%20verlichting.pdf>

Verkennd veldbezoek

Tijdens het verkennd veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde nesten en geen bomen aangetroffen in het plangebied die een vaste verblijfplaats vormen voor vogels behorende bij jaarrond beschermde nesten. Wel zijn diverse foeragerende of overvliegende vogels aangetroffen in het plangebied. De rietkragen langs de noordelijk gelegen sloot vormen een potentieel nestgelegenheid voor diverse (water)vogels.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Alle vogels genieten bescherming onder de Flora- en faunawet. Hierbij geldt dat verstoring van broedende vogels en broedsel niet is toegestaan. Verstoring van broedvogels kan optreden, wanneer tijdens de broedperiode werkzaamheden plaatsvinden. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen (wat loopt van circa maart t/m juni met uitloop tot in augustus) of als maatregelen worden getroffen om verstoring te voorkomen, is er geen overtreding van de Flora- en faunawet. In het plangebied zijn geen nesten van jaarrond beschermde vogels aangetroffen. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet. Nader onderzoek of ontheffing is daarom niet nodig.

2.7 Vissen*Bronnenonderzoek*

In het bronnenonderzoek zijn m.b.t. beschermde vissen alleen recente waarnemingen bekend van de Ff-wet, tabel 2 kleine modderkruiper in de wijde omgeving van het plangebied.

Verkennd veldbezoek

Het plangebied wordt aan meerdere zijde begrensd door watergangen. De watergangen bezitten alle steile oevers met oevervegetatie van riet. De watergangen bieden geschikt leefgebied voor algemene vissoorten zoals ruisvoorn, baars, zeelt en brasem. Ten opzichte van het onderzoek uit 2012 is met betrekking tot de brede verspreiding van de kleine modderkruiper in de omgeving, wel potentieel geschikt leefgebied aangetroffen in het plangebied. De kleine modderkruiper is een soort, die geen hoge specifieke eisen stelt aan het leefgebied. Kortom een watergang is al vrij snel geschikt voor de kleine modderkruiper in relatie tot de actuele bekende verspreiding van deze soort. De bittervoorn (Ff-wet, tabel 3) wordt niet verwacht door ontbreken van voldoende geschikte voortplantingslocaties en watervegetaties en ook niet in relatie tot de verwachte kwaliteit van de sloot door het intensieve agrarische karakter en gebruik van de omliggende weilanden. Alle watergangen in het plangebied zijn ongeschikt voor de Ff-wet, tabel 2, rivierdonderpad en de paling, door ontbreken van voldoende leefgebied (zoals puin of basaltblokken).

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Met betrekking tot beschermde vissen worden alleen negatieve effecten op de kleine modderkruiper voorzien als watergangen worden gedempt. Aanbevolen wordt om bij demping en vergraving van watergangen, een ecologisch werkprotocol op te stellen conform een goedgekeurde gedragscode⁴ en bij demping de watergang af te laten vissen door een ecologische begeleider.

Er hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet voor andere (beschermde) vissoorten. Nader onderzoek of ontheffing is daarom niet nodig. Voor algemeen voorkomende vissen geldt dat rekening gehouden moet worden met de Zorgplicht bij demping en vergraving van watergangen. Dit door één kant op te werken, zodat vissen te allen tijde een uitweg hebben.

2.8 Amfibieën*Bronnenonderzoek*

Uit het bronnenonderzoek zijn geen meldingen bekend van beschermde amfibieën in de directe omgeving van het plangebied, zoals de Flora- en faunawet, tabel 3 beschermde rugstreeppad (deze soort heeft een wijdverspreide soorten in Noord-Holland). Er zijn wel waarnemingen be-

⁴ Een door het ministerie van EZ, goedgekeurde gedragscode Flora- en faunawet

kend van algemene beschermde tabel 1 soorten (zoals de kleine watersalamander en gewone pad).

Verkennd veldbezoek

De watergangen bezitten een vrij steile oever en zijn daarmee niet optimaal voor beschermde amfibieën. Algemene soorten zoals bruine kikker en kleine watersalamander kunnen wel in de watergangen binnen het plangebied voorkomen. Als on

Effecten

Overige zwaardere beschermde amfibieën worden door ontbreken van geschikt habitat niet verwacht. De watergangen in het plangebied hebben namelijk steile oevers, wat geen geschikt habitat voor soorten als de poelkikker en heikikker vormt. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet. Nader onderzoek of ontheffing is daarom niet nodig.

Het plangebied blijkt verder een geschikt habitat voor tabel 1 amfibie soorten. Voor tabel 1 soorten geldt een vrijstelling van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor algemene tabel 1 soorten van de Flora- en faunawet geldt de Zorgplicht. Door één kant op te werken, hebben amfibieën de mogelijkheid tot een uitweg.

2.9 Overige soorten

Er zijn geen waarnemingen bekend of aangetroffen van overige beschermde diersoorten (zoals ongewervelden, reptielen, libellen of dagvlinders) van tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet en er is ook geen geschikt habitat aangetroffen van overige beschermde soorten. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet.

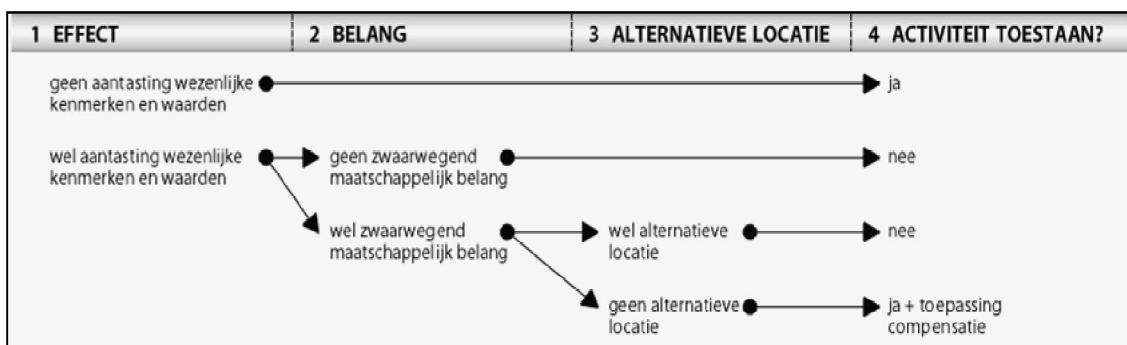
3 Natuurbeleidskaders

3.1 Ecologische Hoofdstructuur

Toetsingskader

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) tegenwoordig ook bekend als Natuurnetwerk Nederland (NNN) is op provinciaal niveau uitgewerkt met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van de EHS is geregeld via het bestemmingsplan. De Ecologische Hoofdstructuur voor de provincie Noord-Holland is vastgelegd in de structuurvisie Provincie Noord-Holland.

De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het “nee, tenzij-principe”. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op de EHS uitkomst bieden om projecten in de EHS te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van EHS gebieden in de omgeving van de voorkeurslocatie transportleiding en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’. In de provincie Noord-Holland is de externe werking van de EHS niet van toepassing. Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen, indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Schema: Het “nee, tenzij”-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie, analyse en toetsing effecten

De voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied vinden plaats buiten de begrenzing van EHS gebied, Ecologische verbindingzones (EVZ) en weidevogelleefgebied (fig. 3.1). Zolang de voorgenomen werkzaamheden buiten de begrenzing van EHS-gebied plaatsvindt, is nadere toetsing in de vorm van een “Nee, tenzij-toets” niet aan de orde. In dit kader treden geen negatieve effecten op en hoeven geen verdere procedures in gang te worden gezet.

Figuur 3.1 Ligging EHS (heldere groene vlakken), t.o.v. het plangebied (globaal rode cirkel)

3.2 Weidevogelleefgebied

Toetsingskader

Voor het weidevogelleefgebied geldt het 'nee, tenzij'-regime. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee, tenzij'-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee, tenzij'-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden⁵.

Ingrepen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied zijn niet toegestaan, tenzij er:

- geen reële alternatieve en;
- redenen van groot openbaar belang zijn.

Analyse van de mogelijke effecten

Weidevogels zijn karakteristiek voor Noord-Holland. Ze gedijen goed in het traditioneel open (veen)weidelandschap. Het gaat echter minder goed met de weidevogels doordat het traditionele landschap en de manier waarop dat beheerd wordt verdwijnen. De Provincie vindt zowel de weidevogels als het karakteristieke cultuurlandschap waarin zij verblijven belangrijk. Daarom beschermt zij deze landschappen tegen inbreuken op de openheid. Dit sluit aan op het algemene beleid voor gecombineerde landbouw in deze gebieden.

De voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied vinden plaats binnen de begrenzing van en weidevogelleefgebied (fig. 3.2). Het terrein binnen het plangebied welke begrensd is als weidevogelleefgebied bestaat uit akkerland. Het plangebied bestaat voor tweederde uit maïsland en het overige deel is ingezaaid met boerenkool. Dit akkerland is ongeschikt als broedbiotoop en/of foerageergebied van weidevogels. Het plangebied is dan ook niet van waarde voor de weidevogels. Gezien de kwaliteit van het gebied is het onduidelijk waarom het perceel is begrensd als weidevogelleefgebied.

⁵ Spelregels EHS; Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS- saldobenadering en herbegrenzing EHS.

De weidevogelleefgebieden zijn in de Structuurvisie opgenomen om ze te vrijwaren van ongewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Deze planologische bescherming betekent dat ingrepen die een weidevogelgebied aantasten, in principe niet zijn toegestaan. Als het gaat om ingrepen van groot maatschappelijk belang die niet elders kunnen plaatsvinden, kan toestemming worden verleend, onder de voorwaarde dat de gevolgen van de ingreep worden gecompenseerd. Er zal eerst moeten worden gekeken of er nieuw weidevogelgebied gerealiseerd kan worden. De kosten voor de compensatie bedragen de twee beheerperiodes voor de oppervlakte, dat vernietigd wordt. Er is daarom een compensatieplan opgesteld⁶.

Figuur 3.2 Ligging Weidevogelleefgebied (heldere beige vlakken), t.o.v. het plangebied (globaal rode cirkel)

⁶ Grontmij, december 2012, Notitie weidevogels Kolksluis

4 Natuurbeschermingswet

4.1 Natura 2000-gebieden

Toetsingskader

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) en Beschermde natuurmonumenten in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan. Voor Natura 2000-gebieden geldt een toetsing in het kader van artikel 19. In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig);
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten;
- Verslechteringsstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel;
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringsstoets niet worden uitgesloten;
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met mindere effecten, er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien. Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk.
- Voor Beschermde Natuurmonumenten geldt een lichtere toetsing conform artikel 16. Voor deze gebieden is het uitvoeren van een Passende beoordeling niet noodzakelijk. Op deze gebieden is conform artikel 65 wel externe werking van toepassing. Het bevoegd gezag bepaalt of een vergunning al dan niet nodig is.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden op een afstand van circa 3 kilometer van het plangebied is gelegen (fig.4.2). Dit betreft Natura 2000-gebieden (Duinen Den Helder-Callantsoog), welke in min of meerdere mate gevoelig voor stikstofdepositie zijn. Het gaat om het een deel van het Kooibosch wat onderdeel uitmaakt van Duinen Den Helder- Callantsoog. Binnen deze invloedsfeer bevinden zich geen overige Natura 2000-gebieden en/of Beschermde Natuurmonumenten.

Analyse van de mogelijke effecten

Door uitvoering van de voorgenomen maatregelen gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied of Beschermde Natuurmonument verloren. Gelet op aard van de werkzaamheden en de afstand ten opzichte van het plangebied tot de Natura 2000-gebieden, zijn effecten in het kader van de externe werking door verstoring (maximaal enkele honderden meters) en stikstofdepositie vanuit het plangebied uit te sluiten.

Figuur 4.1 Ligging dichtstbijzijnde Natura2000-gebied (heldere rode vlakken), t.o.v. het plangebied (globaal rode cirkel)

5 Conclusies

5.1 Natuurbeleidskaders

Ecologische Hoofdstructuur

De voorgenomen werkzaamheden vinden plaats buiten de begrenzing van EHS gebied. Nadere toetsing is niet noodzakelijk, omdat het beleid van de provincie Noord-Holland ten aanzien van de EHS geen bepalingen ten aanzien van externe werking kent.

Weidevogelleefgebied

De voorgenomen werkzaamheden vinden plaats binnen de begrenzing van Weidevogelleefgebied. Er zal eerst moeten worden gekeken of er nieuw weidevogelgebied gerealiseerd kan worden. De kosten voor de compensatie bedragen de twee beheerperioden voor de oppervlakte, dat vernietigd wordt. Er is hiervoor een compensatieplan opgesteld⁷. Dit plan zal voorgelegd moeten worden aan de Provincie Noord-Holland.

5.2 Natuurbeschermingswet

Door uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling gaat geen Natura 2000-gebied verloren. Gelet op aard van de werkzaamheden, afstand en het gebruik van het plangebied tot de beschermde natuurgebieden, zijn effecten (geluid, trilling, mechanische effecten, optische verstoring en licht) en stikstofdepositie vanuit het plangebied uit te sluiten. In dit kader treden dan ook geen negatieve effecten op en hoeven geen verdere procedures in gang te worden gezet.

5.3 Flora- en faunawet

Uit het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat beschermde soorten in het plangebied voor kunnen komen. Het gaat hierbij om vleermuizen, de kleine modderkruiper en vogels. Er zijn geen jaarrond beschermde vogelnesten aanwezig. Daarnaast zal altijd de Zorgplicht (art. 1 van de Flora- en faunawet) in acht moeten worden genomen.

Vogels

Zolang de werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen (wat loopt van circa maart t/m juni met uitloop tot in augustus) of als maatregelen worden getroffen om verstoring van vogels/nesten te voorkomen, is er geen overtreding van de Flora- en faunawet.

Vleermuizen

Zolang er geen permanente en/of directe werkterreinverlichting uitstraalt (m.u.v. vleermuisvriendelijk verlichting) op de noordelijk gelegen sloot met betrekking tot vliegroutes van vleermuizen, vanaf circa maart tot en met oktober, dan kunnen effecten op vleermuizen uitgesloten worden en is er geen overtreding van de Flora- en faunawet.

Kleine modderkruiper

Aanbevolen wordt om bij demping en vergraving van watergangen, een ecologisch werkprotocol op te stellen conform een goedgekeurde gedragscode⁸ en bij demping de watergang af te laten vissen door een ecologische begeleider.

⁷ Grontmij december 2012, Notitie weidevogels Kolksluis

⁸ Een door het ministerie van EZ, goedgekeurde gedragscode Flora- en faunawet